

Školní vzdělávací program školní družiny při ZŠ F. Hrubína Havířov-Podlesí

F. Hrubína 1537/5, Havířov-Podlesí, 736 01

1. Identifikační údaje o škole
2. Obecná charakteristika školní družiny
3. Materiální a hygienické podmínky, psychohygiena a psychosociální podmínky
4. Organizace a řád školní družiny
5. Charakteristika vzdělávacího programu
6. Klíčové kompetence
7. Vzdělávací a výchovné oblasti
8. Propojení se základní školou, mateřskou školou, rodinou
9. Evaluační činnost
10. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními potřebami, mimořádně nadané děti a žáky s odlišným cizím jazykem

Zpracovala: Kamila Suchanková, vedoucí vychovatelka

Schválil: Mgr. Tomáš Ptáček

Platnost od 30. 8. 2021

1. Identifikační údaje o škole

Název školy: Základní škola F. Hrubína Havířov- Podlesí, příspěvková organizace

Adresa školy: F. Hrubína 1537/5, Havířov-Podlesí, 736 01

Právní forma: příspěvková organizace

IČ: 61988723

IZO: 102156964

Webové stránky: www.zsfh.cz

Ředitel školy: Mgr. Tomáš Ptáček

Vedoucí vychovatelka: Kamila Suchanková

Telefonní kontakt: 602 520 094

Zřizovatel: Statutární město Havířov,

Adresa zřizovatele: Svornosti 2, Havířov-Město, 736 01

IČ: 00 29 74 88

Telefon: 596 803 111

www stránky: www.havirov-city.cz

2. Obecná charakteristika školní družiny

Školní družina využívá ke své pracovní činnosti vlastní prostory v pavilonu mimo prostory ZŠ v přízemí s vlastním vchodem z ulice P. Bezruč (zadní část ZŠ). Každé oddělení má svou místnost s vhodným nábytkem přizpůsobený dětem, pro zájmové činnosti a společné hry žáci využívají plochy na koberecích a pracovní a hrací koutky. Ke sportovním aktivitám využívá také chodby (stolní fotbal, branky, florbalové hole)

Školní družina musí být

- místem pro zájmové vyžití dětí
- místem pro regeneraci sil dětí po vyučování
- místem pro rozvíjení tvořivosti
- místem pro posilování sebevědomí
- místem pro radost

Podmínky pro činnost - inspirující nestresující prostředí - účelově vybavené prostory družiny s možností kreativního působení - velká hrací chodba s pracovními koutky

3. Materiální a hygienické podmínky, psychohygiena, psychosociální podmínky

Využívání prostor školy

Školní družina využívá ke své zájmové činnosti odborné učebny – učebnu IVT, bazén, tělocvičnu, učebnu VV – keramickou dílnu, cvičnou kuchyňku, knihovnu, sportovní areál, blízké okolí školy – lesopark. Disponujeme řadou deskových her. Do vybavení ZŠ a ŠD jsou průběžně směřovány investiční prostředky.

Hygienické podmínky

Stravování probíhá v naší školní jídelně, kde se vaří a je rovněž zajištěn pitný režim. Snažíme se podporovat zdravé stravování. Věnujeme se rovněž edukaci žáků v oblasti osobní hygieny a zdraví.

Psychohygiena

Klademe důraz na flexibilní denní režim, který se opírá o individuální potřeby dětí a nabízí vhodný poměr relaxačních, vzdělávacích, a pohybových aktivit.

Psychosociální podmínky:

Klíčovými hodnotami jsou inkluze, empatie a vzájemný respekt. Naší prioritou je, aby družina vždy byla místem, kde se každý cítí vítán a respektován. Aktivně bojujeme proti šikaně a podporujeme pozitivní vzory chování v reálném a také digitálním světě.

4. Organizace a řád školní družiny

Podmínky pro přihlašování, přijímání a ukončení docházky ve školní družině

Docházka do ŠD pro žáky 1. – 5. tříd je podmíněna písemnou přihláškou s vyplněným harmonogramem a způsobem odchodů žáka podanou zákonnými zástupci vedoucí vychovatelce a také pravidelnou měsíční platbou. O konečném přijetí rozhodne ředitel školy na základě kritérií přijetí, kdy rozhoduje převážně věk dítěte. Do školní družiny nemusí být přijato dítě, které nemělo v minulých letech řádně a včas zaplacený poplatek za školní družinu, anebo závažným způsobem porušilo řád školní družiny. Z těchto důvodů může být rovněž ze strany školy docházka žáka do ŠD ukončena. Docházku lze ukončit také ze strany zákonných zástupců žáka, a to na základě písemné žádosti.

Personální podmínky

Všechny vychovatelky a 1 vychovatel mají odpovídající vzdělání pro svoji práci. Dle možností se zúčastňují vzdělávacích akcí v akreditovaných kurzech, doplňují si pedagogický rozhled samostudiem a vhodnou literaturou, sledují nové trendy v oblasti zájmového vzdělávání. Prioritou DVPP je získávání a prohlubování poznatků při uplatňování nových forem práce. Vychovatel/ky se vzájemně doplňují ve svých specializacích (výtvarná atd.). Spolupracují s třídními učiteli, rodiči a veřejností.

Ekonomické podmínky

Provoz školní družiny je hrazen z rozpočtu zřizovatele. Mzdové prostředky pro vychovatelky jsou hrazeny ze státního rozpočtu, částečně z jiných zdrojů (školné). Výše úplaty za zájmové vzdělávání je stanovena na 200,- Kč za každého žáka přihlášeného do ŠD. Pokud se jedná o sourozence, platí mladší sourozenci poloviční částku, tedy 100,- Kč. Rodičům může ředitel školy úhradu poplatku prominout nebo snížit na základě žádosti doložené platným potvrzením o poskytování dávek pomoci v hmotné nouzi nebo potvrzením, že zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách nebo potvrzením o pěstounské péči a kopií dokladů, které prokazují, že má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře a že je mu příslušný příspěvek skutečně vyplácen. Ředitel

školy podle vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání v platném znění a podle ustanovení zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů, rozhodne o snížení nebo prominutí poplatku. Čerpání finančních prostředků je vždy předem konzultováno s vedením školy.

Provoz školní družiny a plánování aktivit

Provozní doba ŠD je od pondělí do pátku vždy v čase 6:00 – 7:55 a 11:30 – 16:30 hod.

Kromě odpočinkových a rekreačních aktivit nabízíme i podporu v přípravě na výuku. O provozu během prázdnin a speciálních volných dnů budou rodiče vždy včas informováni.

Bezpečnost a ochrana zdraví

Žáci jsou na začátku i v průběhu školního roku seznamováni s možnými riziky pohybu v určitém prostředí, s možnými následky a jsou vždy poučeni o zásadách správného chování nejen ve škole a různých zájmových aktivitách, ale i době všech prázdnin, svátků a volných dnů. Dále jsou opakovaně seznamováni a opětovně poučeni o bezpečnosti.

Vychovatelky a vychovatel jsou minimálně jednou ročně proškoleny kvalifikovaným pracovníkem o BOZP.

Provoz během prázdnin

Během prázdnin a speciálních volných dnů provoz může být upraven. Rodiče jsou vždy včas informováni o změnách.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Hlavním cílem výchovně vzdělávací činnosti naší družiny je osobní rozvoj každého dítěte s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti se zřetelem na celkový a harmonický rozvoj osobnosti. Každé dítě vnímáme jako jedinečnou bytost a nabízíme volnost při výběru zájmové činnosti a odpočinku po vyučování. Respektujeme účast v jednotlivých zájmových útvarech bez ohledu nadání, jelikož každé dítě má šanci tvořit, sportovat bez rozlišování nadání či poruch chování. Posilujeme sebevědomí dětí, pozitivně hodnotíme každé dítě, které pracuje na úrovni svého osobního maxima. Podporujeme u dětí jejich aktivitu, zároveň podporujeme méně průbojně. Věnujeme zvýšenou pozornost problémovým dětem i dětem s handicapem. Snažíme se střídat činnost různého zaměření tak, aby se v družince všem líbil,

vytváříme vhodné estetické i sportovní prostředí, dbáme na přátelské vztahy, vytváříme dětem „jejich místo ve skupině“.

Družina má být místem odpočinku a radosti. Činnost je vedena tak, aby dítě nepocítilo tlak, ale svobodu vyjádřit své schopnosti a talent, méně nadané a průbojné získají pocit jistoty a sebedůvěry v kolektivu dětí.

Realizace činnosti

Při výběru činnosti se řídíme věkem a stupněm rozvoje dětí. Dbáme na kvalitu psychohygienických podmínek, dodržujeme pedagogické zásady, metodické postupy a tvůrčím způsobem uplatňujeme moderní metody a formy práce. Při každodenní práci se vychovatelka řídí Rámcovým vzdělávacím programem.

Cíle zájmového vzdělávání

Zájmové vzdělávání má žákům pomoci a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace běžné ze života a na praktické jednání.

Cíle výchovy ŠD

- vytvářet vztah k místu a prostředí, ve kterém žijeme
- rozvíjet kulturně-estetické dovednosti
- nabízet v družince smysluplné trávení volného času
- zdokonalování komunikace
- vést děti k pozitivnímu vztahu k životu bez používání omamných látek
- organizace různých zábavných akcí a zlepšování spolupráce s rodiči
- vychovávat z dětí svobodné osobnosti s vlastními právy a názory
- otevřenost v komunikaci s vychovatelkou
- individuální přístup k dětem
- rozvíjet pohybové dovednosti
- poskytnout vzdělání na toleranci názorů, řešení problémů
- životní prostředí očima dětí
- spokojený rodič a šťastné dítě, společné řešení problémů, hodnocení aktivit, jiná spolupráce

Výchovně vzdělávací strategie ŠD

V průběhu činností využíváme moderních metod a forem zájmového vzdělávání (pravidelná výchovná, vzdělávací, zájmová, spontánní, rekreační a příležitostná výchovná činnost různého zaměření), způsobu práce a veškerých dostupných prostředků hlavní a vedlejší činnosti ŠD.

Osvědčené metody – estetizace interiéru a výstavky pro rodiče dětí ŠD, výtvarné dílny s výrobky pro ZŠ k různým příležitostem, účast na akcích a soutěžích, keramické tvoření, florbal, počítačové hry, sportovní hry, rekreační plavání, ekologie (environmentální výchova) a plnění daných aktivit, akce pro děti za spolupráce s rodiči, hry podporující

spolupráci ve skupině, kooperativní hry, frontální výuka, stálá expozice prací dětí (panely u vchodu do ŠD), osobní přístup a hodnocení činností, spolupráce s třídními učitelkami při řešení různých kladných i záporných jevů, informovanost rodičů o veškerých aktivitách ŠD.

6. Klíčové kompetence

Kompetence k řešení problémů

Žák si všímá dění a problémů a řeší je pomocí logických postupů, rozlišuje správná a chybná řešení, vymýšlí nová řešení, započaté činnosti dokončuje.

Kompetence k učení

Učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích..

Kompetence komunikativní

Ovládá řeč, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, kultivovaně, vyjadřuje se vhodně formulovanými větami

Kompetence sociální a personální

Žák je samostatný, citlivý a schopen efektivní spolupráce v týmu. Rozumí důležitosti kompromisu a respektu k druhým.

Kompetence občanské

Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k svým úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, dbá na bezpečnost a zdraví své i druhých.

Kompetence k naplnění volného času

žák ví, jak trávit svůj volný čas produktivně, rozvíjí své zájmy a umí si najít vhodný způsob, jak se vypořádat s tlakem a stresovými situacemi.

Kompetence pracovní

uvědomuje si důležitost znalosti pracovních postupů, rozvíjí své dovednosti při používání pracovních nástrojů a různých materiálů, dokáže si zorganizovat pracovní prostor, připravuje se na budoucnost.

Vzdělávací cíle jsou integrovány do širších kompetenčních oblastí, které žákům poskytují praktické dovednosti. Díky volnočasovým aktivitám se všechny tyto dovednosti neustále rozvíjejí a posilují.

7. VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ OBLASTI

Výchovné programy se zaměřují na tyto oblasti

- Výchova ke zdravému životnímu stylu
- Posilování komunikačních dovedností
- Odpovědnost za své chování
- Ovládání negativních citových reakcí
- Poznání sebe samého a uplatnění ve skupině
- Formování životních postojů
- Nacházení nových vazeb a provázanosti mezi již získanými poznatky z vyučování

Výchova ke zdravému životnímu stylu

- výchova k odpovědnosti za svou osobu
- výchova k odpovědnosti za své zdraví
- výchova k správným stravovacím návykům, pitný režim
- dodržování osobní hygieny
- posilování tělesné zdatnosti
- rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby

Posilování komunikačních dovedností (člověk ve společnosti)

- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- rozvíjení slovní zásoby
- schopnost vyjádřit se
- schopnost naslouchat
- uplatnění v kolektivu
- kulturní život

Odpovědnost za své chování

- řešení různých situací
- pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postupů
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování

Poznání sebe samého a uplatnění ve skupině (člověk jako jedinec)

- kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení činnosti každého člena
- vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny
- temperament, postoje, hodnoty

Formování životních postojů

- vytváření společensky žádoucích hodnot
- vytváření základů právního vědomí
- úcta, porozumění, tolerance
- schopnost a ochota pomoci
- vytvoření vlastního sebevědomí
- posilování schopnosti nepodléhat škodlivým vlivům
- prevence sociálně patologických jevů - alkohol, kouření, drogy, delikvence, virtuální drogy, šikana, vandalismus, rasismus

Nacházení nových vazeb mezi již získanými poznatky z vyučování

- možnost vzájemného doplňování školního vyučování a výchovně vzdělávací práce ŠD
- tohoto cíle dosáhnout specifickými, od školního vyučování výrazně odlišnými prostředky
- přinášet nové podněty, obohacovat poznatky

1. Člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme:

- vztah ke škole, městu, státu
- vycházky, výlety, poznatky z cest

Lidé kolem nás:

- příbuzenské vztahy v rodině
- vztahy mezi dětmi
- vztahy ve škole
- pravidla soužití
- chování lidí – pravidla slušného chování
- principy demokracie
- práva a povinnosti žáka

Lidé a čas:

- regionální pověsti a báje
- tradice, zvyky, odlišnost způsobu života
- návštěva kulturních institucí
- knihovna, galerie
- orientace v čase

2. Člověk a příroda

- rozmanitost živé a neživé přírody
- ochrana přírody, praktické poznávání
- proměny, roční období
- činnost člověka v přírodě (pozitivní, negativní)
- ohleduplné chování
- likvidace a třídění odpadu

3. Člověk a svět práce

- tradiční a netradiční materiály
- elementární dovednosti

4. Informační a komunikační technologie

základy práce na PC – využití základních funkcí, dodržení pravidel práce se softwarem a hardwarem, ochrana dat před poškozením, vyhledávání, informace a zpracování, práce s textem a obrázky.

5. Umění a kultura

V průběhu docházky vytvářet u dětí kulturu chování, slušného jednání k sobě i ostatním dětem a dospělým, stolování v jídelně, styl oblékání, hygiena, prevence zubního kazu, rozhodování

v různých situacích, samostatné prosazování sebe sama, citlivé vnímání světa a okolí, estetické cítění, svoboda projevu, obohacení emocionálního života, místo v kolektivu.

6. Zájmové zaměření dětí v době pobytu ve školní družině

- aktivně využívat svůj volný čas
- rozvíjet svůj zájem, oblíbenou aktivitu a talent
- získávat nové poznatky, zkušenosti, dovednosti a návyky
- realizovat se v kolektivu, umět se adaptovat v různém typu kolektivu a prostředí

Pravidelné každoroční akce ve školní družině

- Drakiáda aneb můj drak letí do oblak
- Barevný Týden
- Rozsvícení vánočního stromečku
- Rybičky, lovte se
- Družinka má talent
- Účast na soutěžích pro školní družiny

8. Propojení se ZŠ, MŠ, rodinou

Propojení se základní školou:

spolupráce s ředitelem školy i učiteli o problémech dětí, jejich chování

Propojení s mateřskou školou:

- vyrábění dárečků k zápisu budoucích prvňáčků
- akce pro MŠ
- návštěva předškoláků v 1. třídách, pozdrav kamarádům, hry a tvořivé činnosti v ŠD

Spolupráce s rodiči:

- písemné zprávy a oznámení pro rodiče prostřednictvím systému Bakaláři
- osobní rozhovory s rodiči při vyzvedávání dětí i při jiných příležitostech
- informace na dveřích ŠD z ulice P. Bezruče a na školním webu a facebooku

- informativní schůzka pro rodiče dětí ŠD – začátek školního roku, na třídních schůzkách
- Dny otevřených dveří
- Schůzka s rodiči budoucích 1. tříd

9. Evaluační činnost

Evaluační proces je zaváděn na základě postupného vývoje evaluačních nástrojů a definování kritérií. Napomáhá ke zkvalitnění a zefektivnění výchovně vzdělávací práce. Cílem je získání informací o naplnění stanovených cílů zájmového vzdělávání, získání podkladů pro plánování a řízení, popřípadě určování nových priorit.

Vnitřní evaluace

- individuální – každá vychovatelka průběžně hodnotí vlastní práci a snaží se hledat nové metody, které by postupně vedly ke kvalitnější práci
- týmové – evaluaci provádí kolektiv vychovatelů, které hodnotí svou vlastní činnost
- vedení školy – výchovnou práci v družině hodnotí vedoucí vychovatelka. Vedení školy zjišťuje, jak jsou naplňovány vytčené cíle a jak družina plní své poslání.

Evaluace práce školní družiny a jejího ŠVP

- činnost družiny jako specifického školského zařízení – vedení dokumentace, průběžné sledování funkčnosti ŠVP
- působení činností a vychovatele na jednotlivé účastníky – vzájemné vztahy v oddělení, prevence šikany a vandalismu
- materiální podmínky – vybavení nábytkem, pomůckami pro realizované činnosti
- organizace činnosti – využití času vyhrazeného pro činnosti, vyvážený poměr spontánní a řízené činnosti, funkčnost závěrečného hodnocení činností
- zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví
- personálním stavem a úrovní dalšího vzdělávání vychovatelek.

Hodnocení žáků

- probíhá průběžně, vychovatelé hodnotí a oceňují jejich pokroky a úspěchy, taktně hodnotí nezdary, nabízí další postupy, rozvíjejí jejich individuální schopnosti

Vnější evaluace:

- zpětná vazba ze získaných informací od rodičů, samotných dětí, zřizovatele a České školní inspekce

10. Podmínky pro zájmové vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, mimořádně nadaných dětí a žáků s odlišným mateřským jazykem

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, nadaní žáci a žáci s odlišným mateřským jazykem jsou integrováni v běžných třídách. Při zájmovém vzdělávání jsou využívány kombinace speciálně pedagogických postupů a alternativních metod s modifikovanými metodami používanými ve vzdělávání běžné populace. Je důsledně dodržován princip individualizace a diferenciací, zvýšená spolupráce s třídním učitelem a rodiči.

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při zájmovém vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Mimořádně nadaným žákům bude dán dostatečný prostor pro jejich volnočasové aktivity, které budou rozvíjet jejich talent.

Technické, materiální a prostorové podmínky

Interaktivní tabule, ICT, didaktické hry, tělovýchovné nenáročné aktivity, relaxační prostory, pomůcky pro aktivní a pasivní relaxaci, možnost rozvíjet svůj talent a individuální schopnosti v další zájmové činnosti ŠD – didaktické hry a pomůcky podporující aktivitu a tvořivost.